Nieuwsbrief Stichting Dodenakkers.nl

Nieuws en informatie over Nederlands funerair erfgoed

Beste lezer,

Het werk van stichting Dodenakkers.nl beperkt zich niet tot de grenzen van Nederland. Waar mogelijk zet de stichting zich ook in voor Nederlandse funerair erfgoed over de grenzen. Op uitnodiging van de Nederlandse ambassade in Japan heeft de stichting een verkennend bezoek gebracht aan de Hollandse begraafplaats in Nagasaki, waar eeuwenlang Nederlanders werden begraven die woonden en werkten op het eiland Dejima. Vanzelfsprekend zijn we hier trots op. Meer over dit bijzondere project vindt u verderop in de nieuwsbrief.
Nieuwe contacten in Japan leveren bovendien toezeggingen op om een bijdrage te leveren aan onze website over Nederlands funerair erfgoed in Japan. Een eerste bijdrage volgt komende week over de Dead Dutchman Society in Tokio.

Leest u verder in de nieuwsbrief over verhalen over onder meer de Joodse begraafplaats in Den Nul, een uitgebreide beschrijving van grafpoëzie te Bierum, maar bijvoorbeeld ook over statisticken over begraafplaatsen in Nederland.
Tot slot, we zijn overgestapt op een nieuwe verzender voor onze nieuwsbrieven nadat is gebleken dat een deel van onze abonnees de nieuwsbrieven niet ontving. Het betrof met name lezers met een hotmail- of gmail-adres. Dat is dat natuurlijk heel vervelend en we hopen dat deze problemen nu tot het verleden behoren.
Voor vragen over deze nieuwsbrief of over andere zaken kunt u terecht bij info@dodenakkers.nl.

De redactie.

Den Nul

De Deventer historicus H.J. van Baalen, schrijver van onder meer 'Joods leven Deventer en omstreken', noemt de Joodse begraafplaats van Den Nul 'het vermoedelijk meest vergeten Joodse begraafplaatsje van Nederland…'. Klein is de begraafplaats in ieder geval, maar vergeten is de begraafplaats zeker niet.

Lees meer

Bad Nieuweschans

In 1817 kreeg de Joodse gemeenschap van het toenmalige Nieuweschans een stuk van de oostelijke vestingwal buiten de gracht om als begraafplaats in te richten. In 1854 vroegen de joden uit het Duitse Bunde toestemming om gebruik te mogen maken van deze begraaf-plaats.

Lees meer

Funerair erfgoed in Japan

In februari van dit jaar bracht een delegatie van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) een bezoek aan Japan. Daarbij zijn afspraken gemaakt over nauwere samenwerking tussen beide landen op het gebied van cultureel erfgoed. Japan is één van de prioriteitslanden binnen het Gedeeld Cultureel Erfgoedbeleid. Een speerpunt in de samenwerking is het maritiem erfgoed maar ook andere onderwerpen krijgen aandacht. Zo werd ook een bezoek gebracht aan de Hollandsche begraafplaats in Nagasaki. Deze begraafplaats is aangelegd voor Hollandse zeelieden en handelaars die overleden op Dejima, een kunstmatig eiland in de baai van Nagasaki. Op dit eiland mochten de Hollanders als enige Westerse natie handel voeren met de Japanners. Deze monopolie duurde meer dan twee eeuwen. De begraafplaats werd gebruikt tussen 1654 en 1870 en er werden zeker 540 stoffelijke resten begraven. Vandaag de dag resteren er nog maar weinig grafmonumenten. Er is in Japan veel aandacht voor dit gedeelde erfgoed. In 2012 is met Nederlands geld en Japanse expertise gewerkt aan de conservering van de begraafplaats. Reden voor de restauratie was dat de zerken nagenoeg onleesbaar waren. De stenen zijn professioneel gereinigd en van enkele stenen zijn afdrukken gemaakt voor het archief. In april 2016 is nog een herdenkingsceremonie gehouden voor de begravenen op de begraafplaats.

Begin juni heeft Leon Bok op verzoek van de Nederlandse ambassade in Japan namens stichting Dodenakkers.nl een verkennend bezoek gebracht aan de begraafplaats. Het ging dit keer vooral om kennis te maken met betrokkenen bij de begraafplaats, waaronder de restaurateur, onderzoekers en de houder van de tempel waartoe de begraafplaats behoort. Er is vooral ook gekeken naar de wijze waarop het beheer van de begraafplaats in de toekomst vorm moet krijgen. Daarnaast is gesproken met de directeur die de leiding heeft over de restauratie van Dejima en de wijze waarop begraafplaats en Dejima beter gelinkt kunnen worden. Op termijn willen de samenwerkende partijen een boekje publiceren over deze begraafplaats en de personen die er begraven zijn. Het is de bedoeling om later in het najaar wat langer naar Japan te gaan waarbij ook studenten en onderzoekers betrokken worden bij het onderwerp via workshops en lezingen.
Het bezoek maakte ook duidelijk dat er nog veel meer Nederlandse graven te vinden zijn op Japanse bodem. Het verhaal rond een aantal daarvan, zal binnenkort te lezen zijn op de website. Uiteraard kunt u met enkele maanden ook het verhaal van de begraafplaats zelf lezen.

Twee vragen kwamen uit het bezoek al naar voren:
- Wie kent voorbeelden in Europa van het type grafmonumenten (ronde bovenzijde) dat voorkomt op de Nederlandse begraafplaats in Nagasaki?
- Zijn er in Nederland oudere grafmonumenten te vinden met verwijzingen naar Dejima of Japan.

Heeft u informatie die ons verder kan helpen, mailt u ons dan op info@dodenakkers.nl.

Wist u dit?

- Met 21 begraafplaatsen kent de provincie Flevoland het minste aantal begraafplaatsen van alle Nederlandse provincies.
- Van alle begraafplaatsen in Limburg is slechts 19% (81 in totaal) in handen van een gemeente.
- In de provincie Utrecht zijn daadwerkelijk nog 173 begraafplaatsen in gebruik, ofwel iets meer dan 80%.
- De gemeente met de meeste begraafplaatsen in Drenthe is Emmen. Met het aantal van 30 staat Emmen op een gedeelde negende plaats (samen met Steenwijkerland) in de top 10 van Nederlandse gemeenten met de meeste begraafplaatsen.

Stichting Dodenakkers beschikt over een unieke dataset met gegevens over bijna 4.400 begraafplaatsen in Nederland waardoor we niet alleen leuke, maar ook interessante statistieken kunnen opmaken. Voor een overzicht kijkt u op de website.

Gerrit Rietveld

Wie vandaag de dag op Den en Rust in Bilthoven zoekt naar het grafmonument van Rietveld zal niets vinden. In januari 1995 werden de stoffelijke resten van Rietveld op verzoek van zijn dochters overgebracht naar begraafplaats Soestbergen in Utrecht.

Lees meer

Vaals

Ten zuidwesten van het dorp Vaals liggen in de oksel van de Linderweg en de Eschberg achtereenvolgens de hervormde, de joodse en de gemeentelijke begraafplaats. Misschien wel de drie hoogstgelegen begraafplaatsen in Nederland

Lees meer

Grafpoëzie in Bierum

Beeldbepalend voor het dorp Bierum is de oude middeleeuwse kerk, gewijd aan Sint Sebastiaan. Een opvallende steunbeer tegen de westgevel van de toren behoedt deze tegen verzakkingen. Van 1811 tot 1989 was Bierum hoofddorp van de gelijknamige gemeente, die de dorpen Bierum, Holwierde, Godlinze, Krewerd, Losdorp en Spijk omvatte. Na 1989 verloor de gemeente haar zelfstandigheid en ging op in de gemeente Delfzijl.

Een wandeling over het kerkhof rond de kerk en de begraafplaats aan de Luingaweg maken duidelijk welke rol geloof en kerk in de loop van de tijd hier hebben gespeeld. De Afscheiding, geïnitieerd door dominee Hendrik de Cock, heeft hier zijn sporen nagelaten. Sinds 1835 hielden "Afgescheidenen" in Bierum huisgodsdienstoefeningen omdat ze zich niet konden verenigen met de leer, die in de officiële kerk werd verkondigd.

Het kerkhof van Bierum kent een grote verscheidenheid aan grafpoëzie.

Van 't twaalftal
Dat de Heer ons gaf
Rust hier een drie
tal in het graf
Mogten z' eens als
zaalge heme
lingen des
Vaders heilgen
troon omringen

Het leed van het verliezen van kinderen is Pauwel Wierts Wiertsema en zijn echtgenote Trijntje Geerts Post niet bespaard gebleven. Op de stèle van Hinderika (7 maart 1850 – 16 maart 1850), Pauwel (1 februari 1853 – 19 mei 1853) en Abel (24 juli 1856 – 11 april 1864), drie van de twaalf kinderen van het echtpaar, lezen we hoe de ouders met hun verdriet zijn omgegaan.

Meer grafpoëzie in Bierum leest u op de website.

Wat kunt u nog verwachten op de website?

De komende periode worden onder meer de volgende nieuwe artikelen geplaatst:

- Het voormalig Petruskerkhof in Bergeijk
- De Joodse begraafplaats in Eersel
- Recensie van 'Het Groot Gedenkboek'
- Kerkhof van Nes op Ameland
- Gedenk- en grafsteen voor Aduard van Lewe in Groningen
- Dead Dutchman Society in Tokio
- en meer artikelen over Japan

Heeft u suggesties of ideeën voor onze nieuwsbrief of voor de website, laat het ons gerust weten. Stuur uw suggestie info@dodenakkers.nl en u krijgt snel een reactie terug.

Facebook Twitter Website

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}} • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich hier afmelden. • U kunt ook uw gegevens inzien en wijzigen. • Voor een goede ontvangst voegt u info@dodenakkers.nl toe aan uw adresboek.

la posta